ROZSUDEK TRIBUNÁLU (čtvrtého senátu)

15. prosince 2010 *

Ve věci T-427/08,

Confédération européenne des associations d'horlogers-réparateurs (CEAHR), se sídlem v Bruselu (Belgie), zastoupená P. Mathijsenem, advokátem,

žalobkyně,

proti

Evropské komisi, původně zastoupené X. Lewisem a F. Ronkes Agerbeekem, dále M. Ronkes Agerbeekem a F. Castilla Contreras, jako zmocněnci,

žalované,

* Jednací jazyk: angličtina.

podporované

Richemont International SA, zastoupené J. Ysewynem, advokátem, a H. Crossley, solicitor,

vedlejší účastnicí,

jejímž předmětem je zrušení rozhodnutí Komise K (2008) 3600 ze dne 10. července 2008, kterým se zamítá stížnost podaná žalobkyní ve věci COMP/E-1/39097,

TRIBUNÁL (čtvrtý senát),

ve složení O. Czúcz (zpravodaj), předseda, I. Labucka a K. O'Higgins, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: K. Pocheć, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 3. února 2010,

vydává tento

Rozsudek

Skutkový základ sporu

1 Žalobkyně, Confédération européenne des associations d'horlogers-réparateurs (dále jen „CEAHR"), je nezisková organizace tvořená sedmi národními svazy z šesti členských států zastupujícími zájmy nezávislých hodinářů.

2 Dne 20. července 2004 podala žalobkyně stížnost ke Komisi Evropských společenství na několik podniků, včetně vedlejší účastnice řízení, které byly činné v odvětví výroby hodinek (dále jen „výrobci švýcarských hodinek"), oznámila existenci dohody nebo jednání ve vzájemné shodě mezi nimi a tvrdila, že dochází ke zneužívání dominantního postavení, které bylo výsledkem odmítnutí ze strany uvedených výrobců pokračovat v zásobování nezávislých opravářů hodinek náhradními díly.

3 Dopisem ze dne 28. dubna 2005 oznámila Komise žalobkyni své předběžné stanovisko ke stížnosti (dále jen „předběžné stanovisko"). Uvedla, že na základě svého šetření neshledala žádnou skutečnost prokazující existenci jednání ve vzájemné shodě ani dohody mezi výrobci luxusních hodinek. Mimoto měla za to, že neexistoval odlišný

trh služeb opravy a údržby, ale že poskytování uvedených služeb je charakteristickým rysem trhu luxusních hodinek, který je vysoce konkurenční. V důsledku toho dospěla k závěru, že skutečnosti uvedené ve stížnosti nejsou v rozporu s články 81 ES a 82 ES.

4 Dopisem ze dne 20. července 2005 předložila žalobkyně Komisi svá vyjádření v odpovědi na předběžné stanovisko, v nichž trvala na tom, že odmítnutí výrobců švýcarských hodinek pokračovat v dodávkách náhradních dílů je porušením pravidel Společenství v oblasti hospodářské soutěže.

5 Dopisem ze dne 13. prosince 2007 informovala Komise žalobkyni, že v souladu s čl. 7 odst. 1 nařízení Komise (ES) č. 773/2004 ze dne 7. dubna 2004 o vedení řízení Komise podle článků 81 [ES] a 82 [ES] (Úř. věst. L 123, s. 18; Zvl. vyd. 08/03, s. 81), po přezkumu skutkových a právních okolností předložených žalobkyní ve stížnosti a v dalších vyjádřeních, trvá na svém předběžném stanovisku, podle kterého neexistuje dostatečný zájem Společenství na pokračování šetření údajného protiprávního jednání. Dopisem ze dne 30. ledna 2008 odpověděla žalobkyně na uvedený dopis a trvala na svém původním stanovisku.

6 Dne 10. července 2008 přijala Komise rozhodnutí K (2008) 3600, kterým stížnost zamítla z důvodu neexistence zájmu Společenství na pokračování šetření údajného protiprávního jednání (dále jen „napadené rozhodnutí“).

7 Komise uvedený závěr ohledně neexistence dostačujícího zájmu Společenství založila na čtyřech hlavních úvahách.

8 Zaprvé Komise uvedla, že se stížnost týkala nanejvýše trhu nebo segmentu trhu s omezenou velikostí, jehož hospodářský význam byl tedy rovněž omezený (napadené rozhodnutí bod 8).

9 Zadruhé Komise dodala, že na základě informací, které měla k dispozici, nemohla konstatovat existenci protisoutěžní kartelové dohody nebo jednání ve vzájemné shodě mezi výrobci švýcarských hodinek, a zejména bylo nepravděpodobné, že by systémy selektivní distribuce zavedené posledně jmenovanými nespadaly do působnosti blokové výjimky udělené nařízením Komise (ES) č. 2790/1999 ze dne 22. prosince 1999 o použití čl. 81 odst. 3 [ES] na kategorie vertikálních dohod a jednání ve vzájemné shodě (Úř. věst. L 336, s. 21; Zvl. vyd. 08/01, s. 364) (napadené rozhodnutí bod 43).

10 Zatřetí Komise uvedla, že přezkoumala primární trh luxusních a prestižních hodinek, jakož i dva poprodejní trhy, tedy poprodejní trh náhradních dílů a poprodejní trh služeb oprav a údržby luxusních a prestižních hodinek, a že *prima facie* dospěla k závěru, že uvedené dva poprodejní trhy nejsou odlišnými trhy, a tedy neexistuje žádné dominantní postavení, takže otázka jeho zneužití je irelevantní (napadené rozhodnutí bod 44).

11 Začtvrté Komise uvedla, že s ohledem na posouzení údajného protiprávního jednání se zdá, že i v případě přidělení dodatečných zdrojů na prošetření stížnosti zůstává pravděpodobnost prokázání porušení pravidel hospodářské soutěže nízká, takže by takové přidělení bylo nepřiměřené (napadené rozhodnutí body 8 a 45). Dodala, že v každém případě za předpokladu, že by mohlo být prokázáno porušení pravidel Společenství v oblasti hospodářské soutěže, jsou vnitrostátní orgány pro hospodářskou

soutěž či soudy, které mají pravomoc uplatnit články 81 ES a 82 ES v dobrém postavení k tomu, aby projednaly takové protiprávní jednání (napadené rozhodnutí bod 8).

Řízení a návrhová žádání účastnic řízení

12 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu podala dne 24. září 2008 žalobkyně projednávanou žalobu.

13 Podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 27. ledna 2009 požádala společnost Richemont International o vstup do tohoto řízení jako vedlejší účastnice na podporu návrhových žádání Komise. Usnesením ze dne 30. března 2009 povolil předseda čtvrtého senátu Tribunálu uvedené vedlejší účastenství.

14 Vedlejší účastnice předložila svůj spis a další účastnice řízení se k němu vyjádřily ve stanovené lhůtě.

15 Na základě zprávy soudce zpravodaje Tribunál (čtvrtý senát) rozhodl zahájit ústní část řízení. V rámci organizačních procesních opatření vyzval účastnice řízení, aby mu písemně odpověděly na určité otázky a předložily určité dokumenty. Účastnice řízení této žádosti vyhověly ve stanovené lhůtě.

16 Řeči účastnic řízení a jejich odpovědi na otázky Tribunálu byly vyslechnuty na jednání konaném dne 3. února 2010. Na jednání žalobkyně požádala, aby byla ze spisu odstraněna část odpovědi Komise na jednu písemnou otázku položenou Tribunálem, a tvrdila, že obsahuje argumentaci nesouvisející s položenou otázkou, která je navíc

nová ve srovnání s argumenty předloženými Komisí v napadeném rozhodnutí, žalobní odpovědi a duplice.

17 Žalobkyně navrhuje, aby Tribunál:

– zrušil napadené rozhodnutí;

– uložil Komisi náhradu nákladů řízení;

– uložil vedlejší účastnici náhradu nákladů řízení vynaložených z důvodu vedlejšího účastenství.

18 Komise navrhuje, aby Tribunál:

– žalobu zamítl;

– uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

19 Vedlejší účastnice navrhuje, aby Tribunál:

– žalobu zamítl;

– uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení, které vynaložila.

Právní otázky

20 Žalobkyně na podporu žaloby uplatňuje pět žalobních důvodů. První žalobní důvod rozdělený na dvě části vychází zaprvé z nesprávného posouzení existence zájmu Společenství a zadruhé z protiprávností týkajících se konstatování, podle kterého velikost trhu dotčeného stížností, a tedy jeho hospodářský význam, je omezený. Druhý žalobní důvod vychází z nesprávného vymezení relevantního trhu. Třetí a čtvrtý žalobní důvod vychází z porušení článku 81 ES a z porušení článku 82 ES. Pátý žalobní důvod vychází ze zneužití pravomoci pozdním uplatněním neexistence zájmu Společenství, ze zkreslení obsahu stížnosti, jakož i z nedostatku objektivity vyšetřování ze strany Komise.

21 Je třeba uvést, že důvody podporující závěr Komise, podle kterého neexistuje zájem Společenství dostačující pro pokračování přezkumu stížnosti, žalobkyně napadá nejen prvním, ale také druhým, třetím a čtvrtým žalobním důvodem. Proto se Tribunál domnívá, že je užitečné přezkoumat nejdříve druhou část prvního žalobního důvodu týkající se velikosti trhu dotčeného stížností a jeho hospodářského významu, a první část prvního žalobního důvodu týkající se existence dostačujícího zájmu Společenství přezkoumat až po rozhodnutí o opodstatněnosti druhého, třetího a čtvrtého žalobního důvodu.

1. *K velikosti trhu dotčeného stížností a k jeho hospodářskému významu*

Argumenty účastnic řízení

22 Žalobkyně tvrdí, že Komise uvedla v bodě 8 napadeného rozhodnutí na podporu závěru, podle kterého neexistuje zájem Společenství dostačující pro pokračování vyšetřování, že se stížnost týkala pouze (segmentu) trhu „omezené velikosti, jehož hospodářský význam byl tedy rovněž omezen". Opomněla nicméně tento trh vymezit, kvantifikovat jeho velikost a popsat jeho hospodářský význam, čímž porušila povinnost odůvodnění. Stejně tak Komise opomněla zohlednit skutečnost uvedenou žalobkyní během správního řízení, že nezávislí hodináři ve 27 členských státech byli dotčeni jednáním výrobců švýcarských hodinek a že toto jednání přináší riziko zániku celého řemesla.

23 Komise podporovaná vedlejší účastnicí uvádí, že úplná analýza a odůvodnění jejího stanoviska vůči neexistenci dostačujícího zájmu Společenství jsou uvedeny nejen v úvodní části napadeného rozhodnutí kritizovaného žalobkyní, ale také v celém napadeném rozhodnutí, a zejména v bodech 12 až 26. V posledně uvedených bodech je jasně představen relevantní primární trh (trh luxusních nebo prestižních hodinek) a poprodejní trhy (trh služeb oprav a údržby uvedených hodinek a trh s náhradními díly pro uvedené hodinky).

24 Komise dodává, že konstatování uvedené v bodě 8 napadeného rozhodnutí, podle kterého má trh omezenou velikost, a v důsledku toho rovněž omezený hospodářský význam, je podpořeno tvrzením uvedeným v tomtéž bodě, jež plyne z informací,

které obdržela, že „poprodejní služby týkající se luxusních nebo prestižních hodinek představují co do výše pouze nevýznamnou část celkového obratu plynoucího z prodeje luxusních nebo prestižních hodinek, a je tedy třeba mít na paměti, že [uvedené hodinky] představují pouze určitý segment celkového trhu s hodinkami".

25 Komise dodává, že údajný nedostatek odůvodnění plyne z nesouhlasu žalobkyně s jejím vymezením relevantního trhu. Podle Komise musí být oba poprodejní trhy přezkoumány spolu s primárním trhem, tedy s trhem luxusních nebo prestižních hodinek (napadené rozhodnutí bod 16), s nímž úzce souvisí. V napadeném rozhodnutí je uvedeno, že vzhledem k tomu, že je primární trh konkurenční, jsou poprodejní trhy rovněž takové (napadené rozhodnutí bod 18), takže není nezbytné určit velikost a hospodářský význam poprodejních trhů, neboť nejsou jedinými trhy, které jsou předmětem posouzení hospodářské soutěže. Skutečnost, že žalobkyně s tímto vymezením trhu nesouhlasí, neznamená, že napadené rozhodnutí je v tomto ohledu nedostatečně odůvodněno.

Závěry Tribunálu

26 Podle judikatury Komise, které čl. 85 odst. 1 ES ukládá dbát na provádění článků 81 ES a 82 ES, má za úkol vymezit a provádět politiku hospodářské soutěže Unie a má za tímto účelem diskreční pravomoc při projednávání stížností (rozsudky Tribunálu ze dne 26. ledna 2005, Piau v. Komise, T-193/02, Sb. rozh. s. II-209, bod 80, a ze dne 12. července 2007, AEPI v. Komise, T-229/05, nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, bod 38).

27 Jestliže Komise při výkonu uvedené diskreční pravomoci rozhodne přidělit stížnostem, které jí byly předloženy, různé stupně priority, může nejen určit pořadí, v jakém budou stížnosti přezkoumány, ale rovněž zamítnout stížnost pro nedostatek zájmu Společenství na pokračování přezkumu věci (rozsudek Tribunálu ze dne 14. února 2001, Sodima v. Komise, T-62/99, Recueil, s. II-655, bod 36; viz v tomto smyslu rozsudek Tribunálu ze dne 24. ledna 1995, Tremblay a další v. Komise, T-5/93, Recueil, s. II-185, body 59 a 60).

28 Diskreční pravomoc Komise však není neomezená. Komise musí zohlednit všechny právní a skutkové okolnosti, které jsou relevantní pro účely vyřízení stížnosti. Konkrétně je povinna pozorně přezkoumat veškeré skutkové a právní okolnosti, o kterých ji uvědomí stěžovatel (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 17. května 2001, IECC v. Komise, C-450/98 P, Recueil, s. I-3947, bod 57 a citovaná judikatura). Stejně tak je vázána povinností odůvodnění, pokud odmítne pokračovat v přezkumu stížnosti, přičemž toto odůvodnění musí být dostatečně přesné a podrobné, aby mohl Tribunál účinně přezkoumat výkon ze strany Komise diskreční pravomoci vymezit priority (rozsudek Soudního dvora ze dne 4. března 1999, Ufex a další v. Komise, C-119/97 P, Recueil, s. I-1341, body 89 až 91, a rozsudek Sodima v. Komise, bod 27 výše, body 41 a 42).

29 V projednávané věci Komise v bodech 8 a 9 napadeného rozhodnutí konstatovala toto:

„8 Komise zejména poznamenává, že stížnost se týká nanejvýše (segmentu) trhu s omezenou velikostí, jehož hospodářský význam byl tedy rovněž omezen. Je pravda, že navzdory tomu, že výrobcům hodinek bylo zasláno několik dotazníků, bylo obtížné získat přesné statistiky a údaje týkající se velikosti trhů – primárního a sekundárního – které jsou předmětem stížnosti. S ohledem na informace obdržené Komisí však bylo bezprostředně jasné, že objem poprodejních služeb týkajících se luxusních nebo prestižních hodinek představuje nevýznamnou část celkového obratu spojeného s prodejem luxusních nebo prestižních hodinek, takže je třeba

mít na paměti, že uvedené hodinky představují pouze určitý segment celkového trhu hodinek. Navíc posouzení *prima facie* argumentů stěžovatelky nepřineslo důvěryhodné informace, na jejichž základě by bylo možné dospět v tomto stadiu k závěru, že v projednávané věci pravděpodobně dochází k porušování práva hospodářské soutěže. Zdá se rovněž nepravděpodobné, že by porušování byla odhalena v případě vynaložení dalších zdrojů na šetření. Konečně i kdyby bylo možné v této věci prokázat porušování, jsou vnitrostátní orgány nebo soudy v dobrém postavení k tomu, aby provedly šetření a projednaly taková protiprávní jednání. Mají pravomoc a povinnost uplatnit články 81 [ES] a 82 [ES].

9 V důsledku toho se s ohledem na předchozí úvahy zdá, že je nepřiměřené vyčlenit omezené zdroje Komise na pokračování šetření ve věci. Komise proto dospěla k závěru, že stížnost musí být zamítnuta z důvodu neexistence zájmu Společenství, na základě omezeného dopadu možných účinků údajného narušení společného trhu, složitosti požadovaného šetření a omezené pravděpodobnosti prokázání daného protiprávního jednání."

30 Zaprvé je třeba přezkoumat výtku žalobkyně, podle které Komise opomněla zohlednit informaci uvedenou ve stížnosti, že praktiky, které jsou předmětem stížnosti, se týkají celého území Evropské unie.

31 Především je třeba uvést, že tvrzení žalobkyně uvedené ve stížnosti a týkající se zeměpisného rozsahu dotčených praktik, nebylo Komisí zpochybněno ani v předběžném stanovisku, ani v napadeném rozhodnutí. Krom toho Komise na jednání připustila, že měla informace, podle kterých uvedené praktiky existovaly v „pěti nebo

šesti členských státech“ a že nemohla ani potvrdit, ani vyvrátit jejich existenci rovněž v dalších státech.

32 Krom toho má Tribunál za to, že rozsah dotčeného území je nezbytně relevantní pro velikost trhu nebo trhů dotčených stížností a pro jeho nebo jejich hospodářský význam. Mimoto je význam této informace uvedené žalobkyní ve stížnosti v projednávané věci posílen skutečností, že tato informace jasně uvádí, že stížnost se netýká lokálního trhu, ale trhu nebo trhů zahrnujících přinejmenším pět členských států, nebo dokonce celé území Unie.

33 Komise tedy tím, že opomněla zohlednit uvedenou informaci v rámci posouzení velikosti dotčeného trhu a jeho hospodářského významu, porušila povinnost zohlednit relevantní právní a skutkové okolnosti a pozorně přezkoumat všechny okolnosti, o kterých ji uvědomí žalobkyně (viz judikaturu uvedenou v bodě 28 výše).

34 Zadruhé je třeba přezkoumat výtku žalobkyně vycházející z nedostatečného odůvodnění závěru uvedeného v napadeném rozhodnutí ohledně omezené velikosti trhu dotčeného stížností.

35 Zaprvé ohledně identifikace trhu, kterého se týká uvedený závěr, je třeba uvést, jak poznamenala Komise, že napadené rozhodnutí obsahuje přesnější konstatování ohledně zkoumaných trhů v bodě 15. Komise tam uvedla, že provedla šetření na základě předpokladu, že „trh luxusních nebo prestižních hodinek [byl] odlišný relevantní primární trh“, a že tedy „přezkoumala trh luxusních nebo prestižních hodinek jako primární trh, jakož i dva poprodejní trhy – trh [služeb] oprav a údržby luxusních nebo

prestižních hodinek a trh s náhradními díly pro [uvedené] hodinky“. Z napadeného rozhodnutí rovněž plyne, že Komise vycházela z předpokladu, podle kterého nejsou oba poprodejní trhy nezávislými relevantními trhy, ale musí být zohledněny společně s primárním trhem, tedy s trhem luxusních nebo prestižních hodinek.

36 V tomto ohledu Komise na jednání v odpovědi na otázku Tribunálu potvrdila, že její konstatování týkající se omezené velikosti (segmentu) trhu, který byl předmětem stížnosti, se týkalo luxusních nebo prestižních hodinek, neboť výrobci švýcarských hodinek uvedení ve stížnosti vyráběli pouze takové hodinky.

37 Nicméně je především třeba uvést, že v bodě 3 napadeného rozhodnutí sama Komise uvedla, že se podle tvrzení žalobkyně její stížnost týkala omezení hospodářské soutěže „na trhu oprav a údržby hodinek“.

38 Dále je nutno konstatovat, že druhá věta bodu 8 napadeného rozhodnutí zohledňuje několik trhů dotčených stížností, neboť Komise uvádí, že „bylo obtížné získat přesné statistiky a údaje týkající se velikosti trhů – primárního a sekundárního – které jsou předmětem stížnosti“. To kontrastuje s použitím jednotného čísla v první větě téhož bodu, podle níž se „stížnost […] týká nanejvýše (segmentu) trhu s omezenou velikostí“.

39 Z toho plyne, že je nemožné, aby Tribunál s jistotou určil, zda se konstatování Komise ohledně omezené velikosti relevantního trhu nebo trhů týká trhu luxusních nebo prestižních hodinek, trhu služeb spočívajících v opravách a údržbě takových hodinek, nebo obou trhů.

40 Zadruhé je nutno konstatovat, že napadené rozhodnutí neobsahuje číselné údaje či odhady velikosti uvedených trhů ani velikosti trhu hodinek obecně nebo velikosti trhu náhradních dílů. Komise totiž svůj závěr, podle kterého mají trh luxusních nebo prestižních hodinek anebo trh služeb oprav a údržby takových hodinek omezenou velikost, založila na jediném argumentu, podle kterého je trh luxusních nebo prestižních hodinek více omezený než trh hodinek obecně a velikost poprodejního trhu služeb je ještě více omezená než velikost trhu luxusních nebo prestižních hodinek.

41 Přitom vzhledem k neexistenci absolutního referenčního bodu, jež by mohl být tvořen zejména číselnými údaji či odhady velikosti přinejmenším jednoho z uvedených trhů, pouhé indikace týkající se relativních velikostí uvedených trhů neumožňují Tribunálu ověřit přesnost konstatování, podle kterého se stížnost týká nanejvýš trhu omezené velikosti, jehož hospodářský význam je tedy rovněž omezen.

42 Komise mimoto na jednání přiznala, že uvedené konstatování nebylo založeno na přesných údajích.

43 Komise tedy nedostatečně odůvodnila své tvrzení, podle něhož se stížnost týká nanejvýše (segmentu) trhu s omezenou velikostí, jehož hospodářský význam byl tedy rovněž omezen.

44 Ostatní úvahy uvedené Komisí v napadeném rozhodnutí a předložené Tribunálu tento závěr zpochybnit nemohou.

45 Zaprvé nelze přijmout poznámku Komise v bodě 8 napadeného rozhodnutí ohledně obtíží se získáním údajů týkajících se velikosti trhů, které jsou předmětem stížnosti. Žádná právní norma totiž Komisi neukládá povinnost rozhodnout o velikosti trhu nebo trhů, které jsou předmětem stížnosti. Jestliže se naproti tomu Komise rozhodla konstatovat, že se „stížnost týkala nanejvýše (segmentu) trhu s omezenou velikostí, jehož hospodářský význam byl tedy rovněž omezený", aby odůvodnila názor, že neexistuje dostatečný zájem Společenství na pokračování přezkumu stížnosti, měla povinnost toto konstatování dostatečně odůvodnit.

46 Zadruhé argument Komise, podle kterého měla v napadeném rozhodnutí za to, že poprodejní trhy musí být přezkoumány společně s primárním trhem luxusních nebo prestižních hodinek, nemůže ovlivnit závěr Tribunálu v bodě 43 výše ohledně nedostatku odůvodnění. Komise totiž nesdělila ani číselné údaje ani odhady ohledně souhrnné velikosti všech uvedených trhů.

47 Zatřetí konstatování Komise v napadeném rozhodnutí, podle kterého jsou poprodejní trhy v podstatě konkurenční, neboť primární trh je konkurenční, nemá žádný dopad na odůvodnění konstatování Komise ohledně omezené velikosti (segmentu) trhu, který je předmětem stížnosti, neboť konstatování, podle kterého je velikost trhu omezená, nemůže být vyvozeno ze skutečnosti, že trh je konkurenční.

48 Ačkoli je pravda, že Komise ve velké míře založila závěr týkající se nízké pravděpodobnosti prokázání porušení pravidel Společenství v oblasti hospodářské soutěže na svém konstatování ohledně konkurenční povahy trhu luxusních nebo prestižních hodinek, nic to nemění na tom, jak plyne z bodu 8 napadeného rozhodnutí, že konstatování týkající se omezené velikosti (segmentu) trhu dotčeného stížností představuje ve vztahu k uvedenému konstatování v systému odůvodnění směřujícího k prokázání neexistence dostačujícího zájmu Společenství autonomní důvod.

49 Z toho plyne, že musí být přijaty výtky žalobkyně týkající se omezené velikosti a hospodářského významu (segmentu) trhu, který je předmětem stížnosti. Je tudíž třeba učinit závěr, že Komise porušila svoji povinnost zohlednit veškeré relevantní právní a skutkové okolnosti a pozorně přezkoumat všechny takové skutečnosti, o kterých ji žalobkyně uvědomila, jakož i svoji povinnost odůvodnění.

2. *K vymezení relevantního trhu*

Argumenty účastnic řízení

50 Žalobkyně tvrdí, že Komise nesprávně odmítla vymezení relevantního trhu, které navrhla ve stížnosti a hájila v průběhu celého správního řízení, tedy „trh služeb oprav a údržby hodinek, které stojí za opravu“.

51 Zaprvé Komise nahrazením pojmu „hodinky, které stojí za opravu," pojmem „luxusní nebo prestižní hodinky" uměle změnila rozsah stížnosti zejména v bodě 12 napadeného rozhodnutí. Snažila se tak omezit přezkoumávaný trh na malou část dotčeného trhu, což umožnilo učinit závěr ohledně nevýznamné velikosti dotčeného trhu či segmentu trhu. Vymezení trhu jako trhu „luxusních nebo prestižních hodinek" nebylo podpořeno žádným dokumentem předaným Komisi a bylo Komisí zcela vymyšleno.

52 Zadruhé žalobkyně poznamenává, že Komise odkazuje na trh „výrobků" a „trh luxusních nebo prestižních hodinek" navzdory tomu, že žalobkyně opakovaně během správního řízení poukázala na to, že tento výrobkový trh nemá žádný přímý význam pro nezávislé opraváře hodinek.

53 Dále Komise měla v bodech 17 a 18 napadeného rozhodnutí nesprávně za to, že trh služeb spočívajících v údržbě a opravách nepředstavuje „odlišný relevantní trh", ale že musí být „přezkoumán společně s primárním trhem". Záměnou uvedených trhů a tvrzením, že výrobkový trh je konkurenční, Komise nesprávně dospěla k závěru, že hospodářská soutěž panovala také na trhu služeb.

54 Žalobkyně rovněž zpochybňuje konstatování Komise, podle něhož „trh náhradních dílů" pro luxusní nebo prestižní hodinky nepředstavuje odlišný relevantní trh. Ohledně bodů 24 a 25 napadeného rozhodnutí uvádí, že Komise založila svá tvrzení, podle nichž „trh náhradních dílů" není relevantním trhem, především na skutečnosti, že se spotřebitelé mohli obrátit k sekundárním výrobkům jiného výrobce. Přitom zastupitelné byly pouze náhradní díly pro mechanické zařízení vyráběné společností ETA, obsažené ve většině švýcarských hodinek, právě proto, že uvedené zařízení,

a kompatibilní náhradní díly, byly vyráběny jiným podnikem, a nikoli výrobci švýcarských hodinek, proti kterým byla stížnost namířena. Naproti tomu ostatní náhradní díly byly specifické pro každého výrobce švýcarských hodinek a díly koncipované pro hodinky jednoho výrobce nebyly zaměnitelné za díly koncipované pro hodinky jiného výrobce. Poskytování služeb údržby a oprav zcela záviselo na dodávkách náhradních dílů od dotčeného výrobce, jenž tak měl postavení monopolu.

55 Konečně napadá žalobkyně tvrzení Komise uvedené v bodě 26 napadeného rozhodnutí, podle něhož „trh náhradních dílů" není relevantní trh, pokud se spotřebitel může obrátit k jinému primárnímu výrobku. Podle žalobkyně, i kdyby se spotřebitel mohl obrátit k jiné značce na trhu hodinek, Komise neprokázala, že se majitel švýcarských hodinek skutečně obrací k jiné značce, takže uplatňování uvedené skutečnosti Komisí je irelevantní.

56 Zaprvé Komise tvrdí, že její šetření prokázalo, že služby údržby a oprav, jakož i dodávky náhradních dílů, jsou poprodejním trhem odlišným od primárního trhu výroby hodinek.

57 Dále Komise uvádí, že v bodě 14 napadeného rozhodnutí uvedla, že nemohla přesně vymezit trh na základě informací, které měla k dispozici. Předpokládala tedy (napadené rozhodnutí, bod 15) – ačkoli v tomto ohledu měla pochybnosti (napadené rozhodnutí, bod 14) – že relevantní trh představuje primární trh luxusních nebo prestižních hodinek spolu se spojenými poprodejními trhy oprav a údržby a náhradních dílů.

58 Bez ohledu na obtíže při vymezování trhu nenašla Komise žádný důkaz existence dohody nebo jednání ve vzájemné shodě mezi podniky uvedenými ve stížnosti. Rovněž konstatovala, že podniky, proti nimž stížnost směřuje, nemají kolektivně dominantní postavení z důvodu silné hospodářské soutěže mezi nimi (napadené rozhodnutí, bod 40). V důsledku toho mohla legitimně učinit závěr, že neshledala žádnou skutečnost potvrzující existenci porušení pravidel hospodářské soutěže na žádném z trhů bez ohledu na jejich vymezení.

59 Zadruhé Komise napadá argument žalobkyně, podle kterého v napadeném rozhodnutí nesprávně konstatovala, že trh „služeb spočívajících v opravách a údržbě hodinek" nepředstavuje odlišný trh, ale musí být přezkoumán spolu s primárním trhem.

60 Komise legitimně prokázala spojení mezi primárním trhem výroby a prodeje luxusních hodinek a dvěma poprodejními trhy (viz zejména napadené rozhodnutí, bod 18). Žalobkyně se omezila na projev nesouhlasu s posouzením Komise, aniž předložila důkaz nebo argument prokazující nesprávnost uvedeného posouzení.

61 Podle Komise se závěr v napadeném rozhodnutí ohledně relevantního trhu zakládá zároveň na informacích poskytnutých žalobkyní ve stížnosti a na výsledcích jejího šetření. Mimoto uvedla v napadeném rozhodnutí specifické údaje týkající se relevantního výrobkového trhu, zejména ohledně poprodejního trhu oprav a údržby na jedné straně a na druhé straně poprodejního trhu součástek a náhradních dílů (napadené rozhodnutí, body 19 až 26, a poznámky pod čarou 15 a 18 až 20).

62 Vedlejší účastnice řízení tvrdí, že Komise v bodě 22 napadeného rozhodnutí právem učinila závěr, že náklady vynaložené zákazníkem na poprodejní služby za dobu životnosti hodinek jsou ve srovnání s náklady na nákup samotných hodinek podružné a že je zákazníci v rámci celkové ceny považují za relativně nepodstatné. Zkušenost vedlejší účastnice řízení ukazuje, že náklady na služby a opravy nejsou předmětem bezprostředního a hlavního zájmu zákazníka kupujícího hodinky. Stejně tak poprodejní služby pro vysoce technické značkové hodinky mají specifickou povahu, kterou je třeba zohlednit. Jednotlivé hodinky jsou složeny z vysokého počtu dílů a tyto díly se u jednotlivých modelů hodinek liší. Schopnosti, zkušenosti a nástroje nezbytné pro opravy daného druhu hodinek jsou tedy velmi důležité.

63 Krom toho vedlejší účastnice řízení tvrdí, že je pro jednotlivé značky zdaleka nejdůležitější vysoká kvalita poprodejních služeb a oprav, neboť zákazníci vnímají tyto služby jako součást kvality samotných hodinek. Podle zkušenosti vedlejší účastnice řízení to lze zaručit pouze pomocí rozsáhlého vyškolení, vybavení, instruktáže a kontroly, což z její strany vyžaduje významné investice.

64 Vedlejší účastnice řízení proto podporuje stanovisko Komise, podle něhož nejsou poprodejní trh oprav a poprodejní trh náhradních dílů odlišné trhy. Naopak jde o příslušenství primárního trhu, jež podléhá čilé hospodářské soutěži a na němž jsou zcela závislé.

Závěry Tribunálu

65 Podle ustálené judikatury přezkum, který provádí soud Unie, vůči výkonu diskreční pravomoci, která je Komisi přiznána v rámci vyřizování stížností, nemůže vést uvedený soud k tomu, aby nahradil posouzení významu věci pro Společenství provedené Komisí svým posouzením, ale má za cíl ověřit, že sporné rozhodnutí není založeno na věcně nesprávných skutkových zjištěních a že není stiženo nesprávným právním posouzením ani zjevně nesprávným posouzením skutkového stavu nebo zneužitím pravomoci (rozsudky Tribunálu ze dne 14. února 2001, SEP v. Komise, T-115/99, Recueil, s. II-691, bod 34, a Piau v. Komise, bod 26 výše, bod 81).

66 Stejně tak vymezení předmětného trhu, dotčeného trhu nebo relevantního trhu v rozsahu, ve kterém s sebou nese komplexní hospodářská posouzení učiněná Komisí, může být předmětem omezeného přezkumu soudem Unie (viz v tomto smyslu rozsudky Tribunálu ze dne 17. září 2007, Microsoft v. Komise, T-201/04, Sb. rozh. s. II-3601, bod 482, a ze dne 7. května 2009, NVV a další v. Komise, T-151/05, Sb. rozh. s. II-1219, bod 53).

67 Z pojmu „relevantní trh" totiž vyplývá, že účinná hospodářská soutěž může existovat mezi výrobky nebo službami, které jsou jeho součástí, což předpokládá dostatečný stupeň zaměnitelnosti pro účely téhož použití mezi všemi výrobky nebo službami, které jsou součástí téhož trhu (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 13. února 1979, Hoffmann-La Roche v. Komise, 85/76, Recueil, s. 461, bod 28, a rozsudek Tribunálu ze dne 30. ledna 2007, France Télécom v. Komise, T-340/03, Sb. rozh. s. II-107, bod 80). Zaměnitelnost či zastupitelnost se neposuzuje pouze ve vztahu k objektivním charakteristikám dotčených výrobků a služeb, ale je třeba rovněž zohlednit podmínky hospodářské soutěže a strukturu poptávky a nabídky na trhu (rozsudek Soudního dvora ze dne 9. listopadu 1983, Michelin v. Komise, 322/81, Recueil, s. 3461, bod 37, a rozsudek Tribunálu ze dne 17. prosince 2003, British Airways v. Komise, T-219/99, Sb. rozh. s. II-5917, bod 91).

68 Ze sdělení Komise o definici relevantního trhu pro účely práva hospodářské soutěže Společenství (Úř. věst. 1997, C 372, s. 5, bod 7) rovněž vyplývá, že „[r]elevantní výrobkový trh zahrnuje všechny výrobky a/nebo služby, které jsou spotřebitelem s ohledem na jejich vlastnosti, ceny a zamýšlené použití považovány za zaměnitelné nebo zastupitelné“.

69 Podle uvedeného sdělení vyžaduje posouzení nahraditelnosti poptávky stanovení sortimentu výrobků, které spotřebitel považuje za náhrady. Jedním ze způsobů, jak tento sortiment stanovit, může být spekulativní experiment předpokládající hypoteticky malou, avšak trvalou změnu relativních cen a hodnotící pravděpodobné reakce zákazníků. V bodě 17 tohoto sdělení Komise upřesňuje:

„[O]tázkou, již je třeba zodpovědět, je, zda by zákazníci přešli na snadno dostupné náhrady [...] v reakci na hypoteticky malé (v rozmezí od 5 do 10 %), avšak stálé zvyšování relativní ceny pro [posuzované] výrobky a uvažované oblasti. V případě, že by bylo nahrazení tak velké, že by zvýšení cen bylo neziskové v důsledku ztráty prodeje, zahrnou se do relevantního trhu […] náhrady […].“

70 Krom toho podle bodu 56 uvedeného sdělení:

„Existují určité oblasti, kde je třeba používat výše uvedené zásady opatrně. To platí při úvahách o primárních a sekundárních trzích, zejména má-li být chování podniků v určitém okamžiku analyzováno podle článku [82 ES]. Metoda používaná pro vymezení trhů je stejná, to znamená, že je třeba hodnotit vliv změn relativních cen na rozhodnutí o koupi zákazníků, ovšem s přihlédnutím k omezením nahrazování, která jsou způsobena podmínkami na souvisejících trzích. K úzké definici trhu sekundárních výrobků, např. u náhradních dílů, může dojít, je-li důležitá jejich slučitelnost

s primárním výrobkem. Problémy s nacházením slučitelných sekundárních výrobků spolu s existencí vysokých cen a dlouhou životností primárních výrobků mohou učinit relativní zvýšení cen sekundárních výrobků ziskovým. K jiné definici trhu může dojít, pokud jsou sekundární výrobky snadno nahraditelné, nebo [mohou-li] charakteristické znaky primárních výrobků [vyvolat] rychlou a přímou reakci spotřebitelů na zvýšení relativních cen sekundárních výrobků."

71 V projednávané věci Komise před provedením přezkumu *prima facie* existence protisoutěžních praktik, jež jsou předmětem stížnosti, uvedla (napadené rozhodnutí, body 27 až 42), že předpokládá existenci primárního výrobkového trhu, tedy trhu luxusních nebo prestižních hodinek, a dvou poprodejních trhů, trhu služeb oprav a údržby luxusních nebo prestižních hodinek a trhu náhradních dílů pro uvedené hodinky (napadené rozhodnutí, bod 15). Na základě přezkumu *prima facie* měla za to, že dva poprodejní trhy nejsou odlišnými relevantními trhy, ale je třeba je zohlednit společně s primárním trhem (napadené rozhodnutí, bod 17).

72 Žalobkyně ohledně těchto konstatování uplatňuje v podstatě dvě výtky. Zaprvé má za to, že Komise nesprávně nahradila pojem „hodinky, které stojí za opravu", jejž žalobkyně používala během správního řízení, pojmem „luxusní nebo prestižní hodinky". Zadruhé tvrdí, že Komise měla nesprávně za to, že trh služeb oprav a údržby hodinek a „trh náhradních dílů" nejsou odlišnými trhy, ale musí být přezkoumány společně s trhem luxusních nebo prestižních hodinek. Rovněž tvrdí, že náhradní díly specifické pro konkrétní značky hodinek nejsou nahraditelné, takže každý výrobce má monopolní postavení, pokud jde o jím vyráběné specifické náhradní díly.

K první výtce, vycházející z nesprávného nahrazení pojmu „hodinky, které stojí za opravu“ pojmem „luxusní nebo prestižní hodinky“

73 Ohledně první výtky žalobkyně je zaprvé třeba uvést, že sama žalobkyně na straně 5 stížnosti uvedla, že poptávka po náhradních dílech existuje pouze ve vztahu k „drahým hodinkám“, neboť levnější hodinky jsou v případě závady jednoduše nahrazeny jinými hodinkami. Zadruhé v dopise ze dne 30. ledna 2008 žalobkyně uvedla, že „pořizovací cena“ hodinek dotčených její stížností je „1 500 až 4 000 eur“, zatímco podle odborníka, kterého citovala Komise v předběžném stanovisku, je základní funkce hodinek, tedy měření času, zcela a přesně splněna přístroji v ceně přibližně 25 eur.

74 Ceny hodinek spadající do pásma uvedeného žalobkyní jsou přitom 60krát až 160krát vyšší než cena nejlevnějších hodinek, jež nicméně spolehlivě plní svoji základní funkci, a proto má Tribunál za to, že se Komise nedopustila nesprávného posouzení, když považuje hodinky dotčené stížností za „luxusní nebo prestižní hodinky“.

75 Je tedy třeba zamítnout první výtku žalobkyně.

Ke druhé výtce, vycházející z nedostatku samostatného přezkumu trhu služeb oprav a údržby hodinek a trhu náhradních dílů

76 Druhou výtkou žalobkyně kritizuje skutečnost, že Komise nepovažovala trh služeb oprav a údržby hodinek a trh nebo trhy náhradních dílů za odlišné relevantní trhy, ale přezkoumala je společně s trhem luxusních nebo prestižních hodinek jako jeden celek. Krom toho žalobkyně vytýká Komisi, že v napadeném rozhodnutí nezohlednila skutečnost, že náhradní díly specifické pro konkrétní značky hodinek nejsou nahraditelné.

77 Pokud jde o uvedené poprodejní trhy, Komise v napadeném rozhodnutí uvedla následující obecná konstatování:

„d) Poprodejní trhy

17) Jak bylo vysvětleno v bodě 15 výše, Komise přezkoumala dva poprodejní trhy: trh poprodejních služeb (opravy a údržba), a trh náhradních dílů, přičemž oba trhy jsou považovány za typické příklady poprodejních trhů. Posouzení *prima facie* situace na primárním trhu výroby a prodeje luxusních nebo prestižních hodinek, jakož i na poprodejních trzích, vede k závěru, že poprodejní trhy nelze považovat za odlišné relevantní výrobkové trhy, ale že je třeba přezkoumat je společně s primárním trhem […]

18) Mimoto i za předpokladu, že by uvedené trhy měly být považovány za odlišné relevantní trhy, skutečnost, že primární trh je konkurenční, činí existenci případných protisoutěžních účinků velmi nepravděpodobnou. Konkrétně zvyšování cen na poprodejních trzích nebývají rentabilní z důvodu jejich dopadu na prodej na primárním trhu, ledaže by na primárním trhu došlo ke snížení cen, které by kompenzovalo vyšší ceny na poprodejních trzích. Je tedy vysoká pravděpodobnost, že hospodářská soutěž na primárním trhu zajišťuje celkovou konkurenční cenu pro soubor výrobků a služeb jak na primárním trhu, tak na poprodejních trzích (i kdyby si zákazníci nevybírali podle přesného výpočtu životnosti).“

– K přezkumu trhu náhradních dílů

78 Především je třeba přezkoumat konstatování Komise, podle něhož trh náhradních dílů pro luxusní nebo prestižní hodinky není odlišným relevantním trhem. V tomto ohledu má Komise tento názor:

„ii) Součástky a náhradní díly pro luxusní nebo prestižní hodinky

23) Jak bylo uvedeno výše, poprodejní trh součástek luxusních nebo prestižních hodinek závisí na primárním trhu uvedených hodinek a je s ním úzce spojen. Toto konstatování je v rozporu se závěry [žalobkyně], podle nichž je v projednávané věci trh náhradních dílů odlišným trhem [...]

24) Komise mimo jiné zohlednila skutečnost, že poprodejní trh sekundárních výrobků (náhradní díly) značky primárních výrobků není relevantním trhem ve dvou situacích: zaprvé, pokud má spotřebitel možnost přejít k sekundárním výrobkům jiného výrobce, a zadruhé, pokud spotřebitel může změnit primární výrobek, a vyhnout se tak vyšším cenám na poprodejním trhu. V projednávané věci je zjevné, že spotřebitelé mají možnost přejít k jinému primárnímu či sekundárnímu výrobku.

25) Pokud jde o možnost přejít k sekundárním výrobkům jiného výrobce, je nutno konstatovat, že [žalobkyně] neposkytla úplné, přesné a koherentní vysvětlení ohledně rozsahu a omezení zaměnitelnosti náhradních dílů pro luxusní nebo prestižní hodinky.

26) Pokud však jde o možnost přejít k jinému primárnímu výrobku, mají potenciální kupující luxusních nebo prestižních hodinek naprostou volnost výběru mezi početnými značkami luxusních nebo prestižních hodinek, mezi nimiž vládne hospodářská soutěž. Pokud jde o zákazníky, kteří již takové hodinky mají, mohou v zásadě změnit primární výrobek, hlavně z toho důvodu, že mnoho luxusních nebo prestižních hodinek může mít vysokou zbytkovou hodnotu na mnoha trzích s použitým zbožím, a že náklady na změnu nevyžadují žádnou investici, jako například školení, změna návyků, zařízení, programové vybavení atd., což změnu dále usnadňuje. Vzhledem k výše uvedenému se potvrzuje, že spotřebitelé mají k dispozici širokou škálu možností přejít od jednoho primárního výrobku na jiný bez vynaložení mimořádných nákladů."

79 Podle obecného konstatování uvedeného v bodě 24 napadeného rozhodnutí není trh náhradních dílů pro primární výrobky určité značky odlišným relevantním trhem ve dvou případech: zaprvé, pokud spotřebitel může přejít k náhradním dílům vyráběným jiným výrobcem; zadruhé, pokud spotřebitel může přejít k jinému primárnímu výrobku, aby se vyhnul zvýšení cen na trhu náhradních dílů.

80 Je třeba uvést, že žalobkyně nezpochybňuje toto obecné konstatování jako takové. Mimoto má Tribunál za to, že je slučitelné s judikaturou citovanou v bodě 67 výše, a se sdělením o definici relevantního trhu, avšak za podmínky, že se prokáže, že by se v případě mírného a trvalého zvýšení cen sekundárních výrobků dostatečný počet spotřebitelů obrátil k jiným primárním či sekundárním výrobkům, v důsledku čehož by takové zvýšení nebylo rentabilní.

81 Je tedy třeba přezkoumat úvahy Komise uvedené v napadeném rozhodnutí týkající se použití testu, který zamýšlela stanovit v bodě 24 uvedeného rozhodnutí.

82 Úvodem je třeba poznamenat, že ačkoli ve zbytku napadeného rozhodnutí Komise považovala „trh náhradních dílů“ za jediný poprodejní trh (viz zejména napadené rozhodnutí, body 17 a 23), v bodě 24 napadeného rozhodnutí přezkoumala situace, v nichž „trh [náhradních dílů] primárních výrobků jedné značky“ není odděleným relevantním trhem.

83 Je tedy nutno konstatovat, že se body 24 až 26 napadeného rozhodnutí dělí na dvě části, částečně odlišné od definice relevantního trhu. Zaprvé jde o otázku, zda veškeré náhradní díly pro luxusní nebo prestižní hodinky tvoří jeden trh, nebo řadu trhů, přičemž náhradní díly specifické pro konkrétní značky by tvořily oddělené trhy. Okolnostmi týkajícími se této otázky – možnost spotřebitele přejít k náhradním dílům jiných výrobců, aby se vyhnul zvýšení cen konkrétního výrobce – se Komise zabývala v bodě 25 napadeného rozhodnutí. Zadruhé jde o otázku, zda musí být trh náhradních dílů nebo řada trhů náhradních dílů považovány za oddělené relevantní trhy, nebo zda je třeba přezkoumat je společně s primárním trhem luxusních nebo prestižních hodinek jako jediný spojený relevantní trh. Okolnosti týkající se této otázky – pokud jde o možnost spotřebitele přejít k jinému primárnímu výrobku, aby se vyhnul zvýšení cen náhradních dílů konkrétního výrobce – byly Komisí přezkoumány v bodě 26 napadeného rozhodnutí.

84 Zaprvé ohledně možnosti spotřebitele přejít k náhradním dílům jiných výrobců je třeba bez dalšího konstatovat, že ve smyslu judikatury a sdělení o definici relevantního trhu, citovaných v bodech 67 až 70 výše, závisí otázka existence takové možnosti, a tedy otázka, zda jde o jediný trh náhradních dílů, nebo řadu trhů náhradních dílů specifických pro konkrétní značky, hlavně na existenci dostatečné míry zastupitelnosti náhradních dílů jednotlivých výrobců.

85 V tomto ohledu ze znění napadeného rozhodnutí plyne, že se Komise rozhodla nezaujmout výslovné stanovisko k zastupitelnosti náhradních dílů jednotlivých výrobců, a omezila se na konstatování uvedené v bodě 25 napadeného rozhodnutí,

že „[žalobkyně] neposkytla úplné, přesné a koherentní vysvětlení ohledně rozsahu a omezení zastupitelnosti náhradních dílů pro luxusní nebo prestižní hodinky“.

86 Tento přístup kontrastuje s předběžným stanoviskem, v němž Komise výslovně potvrdila, že obecně neexistuje zastupitelnost mezi náhradními díly jednotlivých značek, a to z důvodu velikosti, designu a dalších faktorů. Podle předběžného stanoviska jsou tedy výrobci luxusních nebo prestižních hodinek jedinými dodavateli specifické škály náhradních dílů pro vlastní značky.

87 Stejně tak vedlejší účastnice řízení prohlásila, že součástky jednotlivých hodinek jsou odlišné a velká část náhradních dílů pro hodinky není zaměnitelná za náhradní díly jiných výrobců, a to z důvodu neslučitelnosti s primárními výrobky.

88 Krom toho ze spisu plyne, že žalobkyně během správního řízení předložila opis rozhodnutí švýcarských orgánů pro hospodářskou soutěž ve věci ETA SA Manufacture horlogère suisse (*Recueil des décisions et communications des autorités suisses de concurrence*, 2005/1, s. 128) a předběžné stanovisko nizozemského orgánu pro hospodářskou soutěž ze dne 12. července 2002, které se týkalo stížnosti podobné stížnosti projednávané Komisí. Nizozemský orgán pro hospodářskou soutěž měl za to, že „náhradní díly dotčených hodinek jsou vázány na značku a nejsou nahraditelné“, takže existuje mnoho trhů, tedy trhy náhradních dílů specifických pro každou značku. Švýcarské orgány pro hospodářskou soutěž měly za to, že součástky hodinek slučitelné s danou skupinou hodinek nejsou nahraditelné součástkami slučitelnými s jinými skupinami hodinek, takže součástky a náhradní díly vyráběné společností ETA patřily do řady relevantních trhů.

89 Bez ohledu na otázku, zda uvedené okolnosti měly být zohledněny Komisí v napadeném rozhodnutí nebo zda mohou posouzení Komise zvrátit, je třeba konstatovat, že možnost spotřebitele přejít k náhradním dílům jiného výrobce, aby se vyhnul zvýšení cen náhradních dílů, nebyla v napadeném rozhodnutí nijak prokázána. V důsledku toho se Komise nemohla právoplatně opřít o tento předpoklad v rámci definice relevantního trhu v projednávané věci.

90 Mimoto nelze vyloučit, že kdyby se Komise rozhodla zaujmout stanovisko k zastupitelnosti náhradních dílů, dospěla by k závěru, zejména na základě svého posouzení v předběžném stanovisku a skutkových okolností obsažených v rozhodnutí švýcarských orgánů pro hospodářskou soutěž a předběžném stanovisku nizozemského orgánu pro hospodářskou soutěž, že náhradní díly jednotlivých značek nejsou mezi sebou obecně zastupitelné, takže si nemohou účinně konkurovat, přinejmenším pokud jde o díly specifické pro konkrétní značky.

91 Zadruhé je třeba přezkoumat konstatování Komise, podle kterého se spotřebitelé mohou vyhnout zvýšení cen náhradních dílů tím, že přejdou k jinému primárnímu produktu.

92 Zaprvé podle napadeného rozhodnutí tato možnost existuje, i když spotřebitel už luxusní či prestižní hodinky vlastní, neboť uvedené hodinky mohou mít vysokou zbytkovou hodnotu na trhu s použitým zbožím. Krom toho je tato možnost usnadněna tím, že nevyžaduje zejména žádné školení, žádnou změnu návyků, žádné zařízení a žádné programové vybavení.

93 Především je třeba uvést, že z důvodu složitosti oprav a údržby hodinek nepochází poptávka po náhradních dílech v zásadě od uživatelů hodinek, ale od odborníků, kteří poskytují uvedené služby. Z pohledu spotřebitele by tedy zvýšení cen náhradních dílů bylo běžně zahrnuto v ceně uvedených služeb.

94 Dále je nutno konstatovat, že v rámci analýzy vedoucí k závěru, že spotřebitel má možnost přejít k jinému primárnímu výrobku, Komise nijak nezohlednila konstatování uvedené v bodě 22 napadeného rozhodnutí, podle něhož jsou náklady vynaložené na poprodejní služby za dobu životnosti hodinek ve srovnání s náklady na nákup samotných luxusních či prestižních hodinek podružné, a že je zákazníci považují za relativně nepodstatné v rámci celkové ceny.

95 V tomto ohledu z dokumentů předložených na žádost Tribunálu a z prohlášení vedlejší účastnice řízení plyne, že celkové náklady na služby oprav a údržby uvedených hodinek za období deseti let u většiny modelů nepřesahují 5 % pořizovací ceny nových hodinek. Je třeba krom toho zdůraznit, že cena náhradních dílů je běžně zahrnuta do těchto nákladů, takže z pořizovací ceny nových hodinek představuje ještě nižší procentní podíl. Mírné zvýšení ceny náhradních dílů představuje zanedbatelnou částku ve srovnání s cenou nových luxusních nebo prestižních hodinek.

96 Tato skutečnost sama o sobě přitom může zpochybnit platnost konstatování Komise ohledně možnosti spotřebitele přejít k jinému primárnímu výrobku. Komise totiž neprokázala, že spotřebitel může na základě rozumného rozhodnutí přejít k jinému primárnímu výrobku s cílem se vyhnout zvýšení cen služeb oprav a údržby plynoucímu

z mírného zvýšení cen náhradních dílů s ohledem na skutečnost, že nákup jiného primárního výrobku znamená podstatně vyšší náklady.

97 Skutečnost, že Komise naznačila existenci trhu s použitým zbožím pro hodinky, nemůže toto opomenutí v posouzení zhojit. Komise se v bodě 26 napadeného rozhodnutí omezuje na uvedení, že lze „v zásadě změnit primární výrobek, hlavně z toho důvodu, že mnoho luxusních nebo prestižních hodinek může mít vysokou zbytkovou hodnotu na mnoha trzích s použitým zbožím".

98 V tomto ohledu Komise netvrdí, že všechny, nebo alespoň většina luxusních nebo prestižních hodinek mají vysokou zbytkovou hodnostu na trhu s použitým zbožím. Z napadeného rozhodnutí taky vyplývá, že prodej luxusních nebo prestižních hodinek za rozumnou cenu na trhu s použitým zbožím je pouhá možnost. Navíc Komise nijak nepřezkoumala otázku, zda i v případě prodeje na trhu s použitým zbožím, by rozdíl mezi částkou získanou a částkou zaplacenou za jiné nové hodinky – a tedy ztráta utrpěná spotřebitelem z důvodu výměny hodinek – byl nižší než částka, kterou by spotřebitel ušetřil, kdyby se tak vyhnul mírnému zvýšení cen náhradních dílů určité značky.

99 Je třeba dodat, že za účelem prodeje hodinek na trhu s použitým zbožím je v zásadě třeba zajistit, aby hodinky byly v dobrém stavu. Spotřebitel tedy v zásadě musí nechat hodinky před prodejem opravit, a kupující ponese náklady na takovou opravu, což se v každém případě odrazí na částce za prodej, kterou obdrží spotřebitel. Teze Komise, podle které se spotřebitel může vyhnout zvýšení cen náhradních dílů prodejem svých hodinek na trhu s použitým zbožím a zakoupením jiných hodinek, je tedy zcela nepřijatelná, protože spotřebitel musí v každém případě hradit případné zvýšení cen náhradních dílů.

100 Konečně Komise má v bodě 26 napadeného rozhodnutí za to, že náklady na výměnu za jiný primární výrobek neznamenají žádnou investici, jako například školení, změnu návyků, změnu zařízení nebo programového vybavení, což takovou změnu dále usnadňuje.

101 Je třeba v tomto ohledu uvést, že si Komise zvolila nahlížet na trh náhradních dílů z pohledu konečného spotřebitele (uživatele hodinek). Používání takového spotřebního zboží přitom typicky neznamená žádné investice do školení, změny návyků, zařízení či programového vybavení. Komise se nemůže platně domnívat, že když nejsou takové investice nezbytné, je výměna za jiný primární výrobek snadnější.

102 Na základě výše uvedeného je třeba dospět k závěru, že Komise v bodě 26 napadeného rozhodnutí neprokázala, že spotřebitelé, kteří již vlastní luxusní nebo prestižní hodinky, mohou na základě rozumného rozhodnutí přejít k jinému primárnímu výrobku, aby se vyhnuli zvýšení cen náhradních dílů. Skutečnosti uvedené Komisí naznačují pouze čistě teoretickou možnost přechodu k jinému primárnímu výrobku, jež nedostačuje k prokázání pro účely definice relevantního trhu. Ta totiž spočívá na konceptu existence účinné hospodářské soutěže a předpokládá, že v případě mírného zvýšení cen náhradních dílů dostatečný počet spotřebitelů skutečně přejde k jinému primárnímu výrobku, v důsledku čehož by takové zvýšení nebylo rentabilní (viz body 67, 69 a 70 výše).

103 Zadruhé je třeba přezkoumat dopad tvrzení uvedeného v bodě 26 a v poznámce pod čarou 27 napadeného rozhodnutí, podle kterého mají potenciální kupující luxusních nebo prestižních hodinek naprostou volnost výběru mezi početnými značkami luxusních nebo prestižních hodinek, mezi nimiž vládne hospodářská soutěž. V tomto

ohledu Komise na jednání uvedla, že okolnosti uvedené v napadeném rozhodnutí ohledně spotřebitelů, kteří již hodinky vlastní, nejsou hlavním základem pro závěr ohledně definice relevantního trhu. Uvádí, že důvodem, proč je třeba posoudit společně primární trh a poprodejní trhy jako jediný spojený trh („systémový trh"), je skutečnost, že by zvýšení cen na poprodejních trzích mělo za následek přesun poptávky k výrobkům jiných výrobců na primárním trhu, což by takové zvýšení učinilo nerentabilním.

104 Je třeba uvést, že je tento postup slučitelný s judikaturou, neboť v rámci definice relevantního trhu je třeba neomezit se pouze na přezkum objektivních charakteristik dotčených výrobků a služeb, ale rovněž zohlednit podmínky hospodářské soutěže a strukturu poptávky a nabídky na trhu (viz bod 67 výše).

105 Z judikatury citované v bodě 67 výše a ze sdělení o definici relevantního trhu však plyne, že k tomu, aby primární trh a poprodejní trhy mohly být posuzovány společně, případně jako jeden spojený trh nebo „systémový trh", musí být v případě předpokládaném Komisí (viz bod 103 výše) prokázáno, že by v případě mírného zvýšení cen výrobků nebo služeb na poprodejních trzích náhradních dílů dostatečný počet spotřebitelů přešel k jinému primárnímu výrobku, v důsledku čehož by takové zvýšení nebylo rentabilní (viz také v tomto smyslu rozsudek Tribunálu ze dne 12. prosince 1991, Hilti v. Komise, T-30/89, Recueil, s. II-1439, bod 75). Jinými slovy v rozporu s tím, co tvrdí Komise v bodě 26 a v poznámce pod čarou 27 napadeného rozhodnutí, pouhá možnost spotřebitele vybírat mezi početnými existujícími značkami primárního výrobku nedostačuje k tomu, aby byly primární trh a poprodejní trhy posuzovány jako jediný trh, není-li prokázáno, že tento výběr je prováděn zejména v závislosti na podmínkách hospodářské soutěže na sekundárním trhu.

106 Přitom v projednávané věci Komise v napadeném rozhodnutí neprokázala, že by zvýšení cen konkrétního výrobce na poprodejních trzích mělo jakýkoli dopad na objem jeho prodejů na primárním trhu. Naproti tomu opakovaně zdůraznila, že náklady na služby údržby a oprav (v nichž je zahrnuta cena náhradních dílů) jsou podružné a nevýznamné ve srovnání s pořizovací cenou samotných luxusních nebo prestižních hodinek (viz bod 94 výše). Podle tvrzení Komise uvedeného v poznámce pod čarou 27 napadeného rozhodnutí jsou tyto náklady podružné ve srovnání s pořizovací cenou i při zohlednění celkové životnosti výrobku, takže je málo pravděpodobné, že by možní kupující vypočítávali tyto náklady za celou dobu životnosti primárního výrobku. Komise v téže poznámce pod čarou činí závěr, že „spotřebitel při výběru hodinek nepovažuje náklady na poprodejní služby za kritérium".

107 Z výše uvedeného tedy plyne, že Komise neprokázala, že by spotřebitelé, kteří již vlastní luxusní nebo prestižní hodinky, mohli na základě rozumného rozhodnutí přejít k jinému primárnímu výrobku, aby se vyhnuli zvýšení cen náhradních dílů, a neprokázala ani to, že obecně cena náhradních dílů ovlivňuje hospodářskou soutěž mezi primárními výrobky. Neprokázala tedy, že by mírné zvýšení cen náhradních dílů určitým výrobcem přesměrovalo poptávku k hodinkám jiných výrobců, v důsledku čehož by takové zvýšení nebylo rentabilní. Dopustila se tak zjevně nesprávného posouzení, když je přezkoumala společně, jako součásti jediného trhu.

108 Tento závěr podporuje skutečnost, jak plyne z rozhodnutí švýcarských orgánů pro hospodářskou soutěž ve věci ETA SA Manufacture horlogère suisse, že společnost ETA je největším výrobcem součástek a náhradních dílů švýcarských hodinek – včetně luxusních nebo prestižních hodinek. Nicméně uvedená společnost nevyrábí celé hodinky. Přitom podle judikatury je skutečnost, že určité specializované hospodářské subjekty jsou činné pouze na poprodejním trhu určitého primárního trhu, závažným ukazatelem existence specifického trhu (viz v tomto smyslu a obdobně, rozsudek Hilti v. Komise, bod 105 výše, bod 67).

109 Je tedy třeba mít za to, že kdyby nedošlo k tomuto omylu a kdyby Komise zohlednila konstatování uvedené v předběžném stanovisku a týkající se obecné nezastupitelnosti náhradních dílů jednotlivých značek, jakož i skutečnosti uvedené žalobkyní v tomto ohledu (viz body 86, 88 a 89 výše), nelze vyloučit, že by dospěla k závěru, že existují oddělené relevantní trhy náhradních dílů specifických pro konkrétní značky, v závislosti na jejich zastupitelnosti.

– K přezkumu týkajícímu se trhu služeb oprav a údržby

110 Pokud jde o trh služeb oprav a údržby hodinek, je třeba přezkoumat otázku, zda je závěr Komise uvedený v bodě 17 napadeného rozhodnutí, podle kterého uvedený trh nemůže být posuzován jako oddělený relevantní trh, odůvodněn úvahami uvedenými v bodech 19 až 22 napadeného rozhodnutí.

111 V uvedených bodech Komise tvrdí toto:

„i) Poprodejní údržba a opravy

19) Zdá se, že přirozený vývoj trhu charakterizovaného opakovaným nárůstem poptávky po komplexních hodinových mechanických zařízeních v odvětví luxusních

nebo prestižních hodinek vedl většinu skupin výrobců takových hodinek ke změně politiky a k tomu, že povolují údržbu a opravy takových hodinek pouze v rámci vlastního systému selektivní distribuce. Posledních dvacet let přijímali výrobci luxusních nebo prestižních hodinek jeden po druhém tuto specifickou strategii poskytování uvedených poprodejních služeb, a to v závislosti na prioritě, kterou jednotliví výrobci přičítali segmentu luxusních výrobků.

20) Komise poznamenává, že výrobci hodinek považují poprodejní údržbu a opravy za vedlejší službu ve vztahu k distribuci hodinek, což je potvrzeno zejména částkou zisků výrobců hodinek na uvedeném trhu. Tato částka není významná a představuje v průměru malý zlomek celkových zisků. Mimoto výrobci luxusních nebo prestižních hodinek považují zřízení celistvé a jednotné sítě poprodejních služeb vysoké kvality za zásadní prvek řízený poptávkou zákazníků a za základní složku, která je nedílnou součástí jejich konkurenční strategie na primárním trhu. Podle výrobců by primární výrobek ztratil v očích zákazníků hodnotu, pokud by byl spojován s čímkoli jiným, než se špičkovou poprodejní údržbou vlastní značce a prováděnou buď samotnými výrobci hodinek, nebo ve schválených střediscích služeb.

21) Pokud jde o nezávislé hodináře zabývající se opravami, zdá se, že nejsou vždy schopni splnit kvalitativní kritéria výběru zavedená výrobci hodinek pro vlastní schválené opravny […] Krom toho podle některých výrobců hodinek jde až ve 30 % oprav prováděných v jejich střediscích poprodejních služeb o opravy škod způsobených nevhodnými a chybnými opravami provedenými hodináři, kteří nemají vhodné znalosti a schopnosti.

22) Je třeba rovněž uvést, že další zvláštnost dotčeného výrobku představuje skutečnost, že náklady, které zákazník vynaloží na poprodejní služby za celou dobu životnosti luxusních nebo prestižních hodinek, jsou minimální ve srovnání s pořizovací cenou samotných hodinek, a že je tedy zákazník považuje za relativně podružný prvek z celkové ceny ‚balíčku'."

112 Zaprvé je třeba připomenout, že skutečnost, že určité specializované hospodářské subjekty jsou činné pouze na trhu spojeném s primárním trhem nebo na poprodejním trhu, je závažným ukazatelem existence specifického trhu (viz bod 108 výše).

113 Přitom žalobkyně během správního řízení uplatnila, že skutečnost, že nezávislí hodináři, jejichž činnost je samostatným povoláním, nejsou činní na trhu hodinek, ale výhradně na trhu služeb oprav a údržby hodinek, je závažným ukazatelem existence odlišného trhu uvedených služeb. Komise tuto závažnou skutečnost uplatněnou žalobkyní opomněla zohlednit.

114 Zadruhé je třeba poznamenat, že ačkoli jsou okolnosti projednávané věci velmi specifické, s ohledem na skutečnost, že jde jednak o výrobkový trh a jednak o trh poprodejních služeb, Komise nemůže opomenout zohlednit judikaturu týkající se definice relevantního trhu, jestliže se rozhodla posoudit poprodejní trh společně s primárním trhem, případně jako jediný relevantní trh.

115 Přitom s výjimkou indikace, podle které jsou náklady na poprodejní služby minimální ve srovnání s pořizovací cenou luxusních nebo prestižních hodinek, se žádná z úvah Komise v bodech 19 až 22 napadeného rozhodnutí nezabývala okolnostmi uvedenými v judikatuře převzaté v bodě 67 výše, a krom toho ani okolnostmi uvedenými ve sdělení o definici relevantního trhu (viz body 68 až 70 výše).

116 Krom toho je třeba uvést, že Komise neprovedla analýzu, kterou považovala za nejrelevantnější, pokud jde o trh nebo trhy náhradních dílů, tedy *mutatis mutandis* analýzu směřující k určení, zda se spotřebitelé mohou vyhnout zvýšení cen služeb oprav a údržby tím, že přejdou k jiným primárním výrobkům jiných výrobců.

117 Zatřetí je třeba připomenout, že podle bodu 22 napadeného rozhodnutí jsou náklady na poprodejní služby podružné ve srovnání s pořizovací cenou samotných hodinek a že podle poznámky pod čarou 27 napadeného rozhodnutí, „spotřebitel při výběru hodinek nepovažuje náklady na poprodejní služby za kritérium".

118 Proto s ohledem na uvedené okolnosti a na neexistenci jiného důkazu v napadeném rozhodnutí, že byla zohledněna kritéria stanovená judikaturou a sdělením o definici relevantního trhu (citované v bodech 67 až 70 výše), má Tribunál za to, že Komise neprokázala, že mírné zvýšení cen na trhu služeb by způsobilo přesun poptávky na trhu

luxusních nebo prestižních hodinek, jež by mohl takové zvýšení učinit nerentabilním ani že ceny služeb obecně ovlivňují hospodářskou soutěž mezi primárními výrobky.

119 Z toho plyne, že Komise na základě úvah uvedených v bodech 19 až 22 napadeného rozhodnutí nemohla učinit závěr, že trh služeb oprav a údržby hodinek není odlišným relevantním trhem, ale naopak že musí být přezkoumán společně s trhem luxusních nebo prestižních hodinek. Komise se tudíž v tomto ohledu dopustila zjevně nesprávného posouzení.

120 Konstatování Komise, podle nichž trhy služeb oprav a údržby hodinek a trhy náhradních dílů nejsou relevantními trhy, které je třeba přezkoumat odděleně, jsou stižena zjevně nesprávným posouzením, a je třeba přezkoumat, zda Komise mohla navzdory těmto vadám legitimně učinit závěr, že není dán dostatečný zájem Společenství na pokračování přezkumu stížnosti.

121 Z napadeného rozhodnutí jasně vyplývá, že nízká pravděpodobnost porušení článků 81 ES a 82 ES je mezi hlavními důvody podporujícími závěr Komise o neexistenci zájmu Společenství. Je tedy třeba přezkoumat, zda nesprávná definice relevantního trhu mohla mít vliv na konstatování Komise týkající se pravděpodobnosti existence porušení pravidel Společenství v oblasti hospodářské soutěže.

3. *K porušení článku 81 ES*

Argumenty účastnic řízení

122 Žalobkyně tvrdí, že výrobci švýcarských hodinek se skutečně dohodli na odstranění nezávislých opravářů hodinek z trhu služeb oprav a údržby hodinek ve Společenství, a tím porušili článek 81 ES. Krom toho se domnívá, že se Komise dopustila omylu, když měla za to, že praxe spočívající v odmítání dodávek náhradních dílů nezávislým opravářům je systémem selektivní distribuce podléhající blokové výjimce stanovené nařízením č. 2790/1999.

123 Ohledně bodů 27 a 28 napadeného rozhodnutí, v nichž Komise tvrdí, že nenašla žádný důkaz existence jednání ve vzájemné shodě, žalobkyně uvádí, že existenci takového jednání běžně nenaznačují přímé důkazy, ale nepřímé důkazy. V projednávané věci přitom žalobkyně během správního řízení předložila řadu indicií v tomto ohledu. Uvedla zaprvé, že většina výrobců švýcarských hodinek přerušila dodávky náhradních dílů během konkrétního období, zadruhé, že téměř všichni výrobci, proti kterým stížnost směřuje, patří do dobře organizovaných „skupin" výrobců, a zatřetí, že se pravidelně scházeli a zabývali se otázkami strategie jako členové Fédération horlogère suisse (FHS). Komise přitom opomněla tyto okolnosti zohlednit a omezila se na zpochybnění délky období, kdy skutečně došlo k odmítnutí výrobců švýcarských hodinek pokračovat v dodávkách náhradních dílů (napadené rozhodnutí, bod 16). Ani toto zpochybnění ze strany Komise nebylo opodstatněné, neboť žalobkyně jí poskytla dokument naznačující jednání ve vzájemné shodě v období napadeného odmítnutí dodávek v daném členském státě.

124 Podle žalobkyně Komise v každém případě nesprávně dospěla k závěru, že dotčená praxe mohla být vyjmuta z působnosti článku 81 odst. 1 ES, neboť nebyly splněny podmínky stanovené v čl. 81 odst. 3 ES a upřesněné v nařízení č. 2790/1999.

125 Komise tvrdí, že během šetření neshledala žádný důkaz o existenci jednání ve vzájemné shodě nebo dohody mezi výrobci luxusních nebo prestižních hodinek, jak vysvětlila v bodech 27 a 28 napadeného rozhodnutí. Žalobkyně jí neposkytla žádné důvěryhodné informace, na základě kterých by mohla prokázat porušení článku 81 ES. Právě naopak, primární trh se ukázal být konkurenční, což žalobkyně nezpochybnila.

126 Ohledně dokumentu předloženého žalobkyní, který se týkal soustředění odmítnutí dodávek do určitého časového období, Komise zdůrazňuje, že jej vypracovala sama žalobkyně, aniž by upřesnila zdroj, a že se týká pouze jednoho členského státu. V důsledku toho má uvedený dokument pouze slabou důkazní hodnotu. V každém případě ukazuje postupné odmítání dodávek náhradních dílů pro hodinky od roku 1985 do roku 2008, jež odráží přirozený vývoj trhu.

127 Komise tvrdí, že systém selektivní distribuce zavedený výrobci švýcarských hodinek je v souladu s ustanoveními nařízení č. 2790/1999 a že neexistuje žádný důkaz o existenci praktik porušujících čl. 4 písm. a) uvedeného nařízení. Skutečnost, že výrobci švýcarských hodinek změnili praxi a přiklonili se k systému selektivní distribuce založenému na kvalitativních kritériích byla zcela výsledkem dynamiky trhu a odpovídala poptávce spotřebitelů, jakož i cíli výrobců, tedy zajistit kvalitnější služby.

128 Vedlejší účastnice řízení uplatňuje, že tvrzení žalobkyně o soustředění odmítnutí dodávek do určitého časového období – trvajícího „přibližně dva roky“ před podáním stížnosti – je věcně nesprávné.

129 Krom toho se vedlejší účastnice řízení připojila ke konstatování Komise, podle kterého byla kvalita poprodejních služeb poskytovaných nezávislými opraváři hodinek předmětem většího množství stížností než kvalita oprav provedených schválenými opraváři nebo samotným výrobcem.

Závěry Tribunálu

130 Zaprvé ohledně výtky žalobkyně týkající se existence dohody mezi výrobci švýcarských hodinek je třeba uvést, že žalobkyně neprokázala, že konstatování Komise uvedené v bodě 28 napadeného rozhodnutí, podle něhož žalobkyně nepředložila žádný důkaz potvrzující domněnku existence dohody nebo jednání ve vzájemné shodě směřujícího k vyloučení nezávislých hodinářů z trhu oprav a údržby luxusních nebo prestižních hodinek, je stiženo protiprávností.

131 Zejména je třeba uvést, že dokument nazvaný „postup odmítání dodávek“ ukazuje, že v roce 1985 odmítly dodat náhradní díly pouze 3 značky, že v roce 1990 se toto číslo zvýšilo na 5, v roce 1995 na 15, v roce 2000 na 35, v roce 2005 na 38 a nakonec v roce 2008 toto číslo dosáhlo 50.

132 Je tedy nutno konstatovat, že i tento dokument vypracovaný žalobkyní potvrzuje stanovisko Komise, podle kterého postup odmítnutí nebyl výsledkem dohody, ale důsledkem nezávislých obchodních rozhodnutí přijatých výrobci švýcarských hodinek.

133 Zadruhé žalobkyně tvrdí, že praxe selektivní distribuce náhradních dílů – jež znamená odmítnutí dodávat uvedené díly nezávislým hodinářům a zákaz, aby podniky, jež jsou součástí distribuční sítě, dodávaly uvedené díly hospodářským subjektům mimo distribuční síť – je praxí porušující článek 81 ES a nemůže požívat blokové výjimky udělené nařízením č. 2790/1999.

134 Je třeba připomenout, že čl. 2 odst. 1 uvedeného nařízení stanoví toto:

„Podle článku 81 odst. 3 [ES], a s výhradou ustanovení tohoto nařízení, se čl. 81 odst. 1 [ES] prohlašuje za nepoužitelný pro dohody nebo pro jednání ve vzájemné shodě uzavřené mezi dvěma nebo více podniky, z nichž každý jedná pro účely dohody, na různé úrovni výrobního nebo distribučního řetězce, a které se týkají podmínek, za kterých mohou strany nakupovat, prodávat nebo dále prodávat určité zboží nebo služby (dále jen ‚vertikální dohody').

Toto udělení výjimky se uplatňuje v míře, v jaké tyto dohody obsahují omezení hospodářské soutěže ve smyslu čl. 81 odst. 1 [ES] (dále jen ‚vertikální omezení')."

135 Podle článku 3 téhož nařízení „se výjimka uvedená v článku 2 použije za podmínky, že podíl trhu ovládaného dodavatelem nepřesahuje 30 % relevantního trhu, na kterém dodavatel prodává smluvní zboží a služby“.

136 Krom toho podle bodu 94 Pokynů k vertikálním omezením (Úř. věst. 2000, C 291, s. 1):

„Pokud dodavatel vyrábí originální zařízení a náhradní díly pro toto zařízení, je obvykle jediným, případně hlavním dodavatelem na následném [poprodejním] trhu s náhradními díly […] Relevantní trh pro uplatnění nařízení [č. 2790/1999] může být trh s originálním zařízením včetně náhradních dílů, nebo samostatný trh s originálním zařízením a samostatný navazující [poprodejní] trh, to záleží na okolnostech jednotlivých případů — například na účincích používaných restriktivních opatření, životnosti zařízení a důležitosti nákladů na opravu.“

137 V projednávané věci Komise v bodě 33 napadeného rozhodnutí dospěla v tomto ohledu k následujícímu závěru:

„[...] Jak bylo vysvětleno výše, analýza Komise pro účely tohoto řízení vedla k závěru, že poprodejní trh náhradních dílů nelze vnímat jako trh odlišný od primárního trhu. V důsledku toho je třeba posoudit sílu daného výrobce hodinek na trhu obecně a konkrétně zohlednit jeho postavení a sílu na primárním trhu. Proto se s ohledem na skutečnost, že žádný z výrobců hodinek uvedených ve stížnosti nemá na primárním trhu dominantní postavení, ani nedrží podíl na trhu přesahující 30 %, zdá, že mohou požívat blokové výjimky.“

138 Je třeba připomenout, že nelze vyloučit, že pokud by se nedopustila zjevně nesprávného posouzení, jak bylo uvedeno v bodě 107 výše, mohla by Komise dospět k závěru, že existují oddělené relevantní trhy náhradních dílů specifických pro konkrétní značky, v závislosti na jejich zastupitelnosti.

139 Nicméně napadené rozhodnutí neobsahuje žádný důkaz, že část trhu, kterou drží výrobci švýcarských hodinek, nepřesahuje 30 % ani na trzích náhradních dílů specifických pro konkrétní značky.

140 Za těchto okolností nelze vyloučit, že pokud by se Komise nedopustila zjevně nesprávného posouzení, jak bylo uvedeno v bodě 107 výše, a pokud by v napadeném rozhodnutí převzala konstatování uvedené v předběžném stanovisku, podle kterého výrobci luxusních nebo prestižních hodinek byli jedinými dodavateli specifické škály náhradních dílů pro vlastní značky, byla by dospěla k závěru, že nelze uplatnit výjimku udělenou nařízením č. 2790/1999, s ohledem na ustanovení jeho článku 3.

141 Krom toho je třeba zdůraznit, že v bodě 43 napadeného rozhodnutí, nazvaném „Závěr“, neuvádí Komise ohledně nízké pravděpodobnosti, že systémy selektivní distribuce porušují článek 81 ES, žádnou okolnost kromě použitelnosti blokové výjimky na základě nařízení č. 2790/1999. Proto má Tribunál za to, že uvedená okolnost měla v tomto ohledu rozhodující význam.

142 Je tudíž třeba se domnívat, že zjevně nesprávné posouzení uvedené v bodě 107 výše postihlo rovněž závěr Komise ohledně nízké pravděpodobnosti porušení článku 81 ES.

4. *K porušení článku 82 ES*

Argumenty účastnic řízení

143 Žalobkyně ohledně konstatování Komise v bodech 39 až 42 napadeného rozhodnutí tvrdí, že Komise v předběžném stanovisku uznala existenci dominantního postavení nebo monopolu jednotlivých výrobců švýcarských hodinek ve vztahu k náhradním dílům specifickým pro jejich značky. Odmítnutím pokračovat v dodávkách náhradních dílů se uvedení výrobci dopustili zneužití svého postavení.

144 Podle žalobkyně nemá skutečnost, že trh švýcarských hodinek byl podle Komise konkurenční, vliv na podmínky hospodářské soutěže na trhu služeb údržby a oprav, jež měl být v projednávané věci považován za oddělený relevantní trh. Uvádí, že posledně uvedený trh již není konkurenční, s výjimkou jisté míry zůstatkové soutěže mezi nezávislými opraváři hodinek a výrobci švýcarských hodinek. Praxe výrobců švýcarských hodinek spočívající v odmítání pokračovat v dodávkách náhradních dílů měla odstranit také tuto zůstatkovou soutěž.

145 Komise zdůrazňuje, že podle její analýzy je primárním trhem trh hodinek, na němž zcela závisí poprodejní trh náhradních dílů pro hodinky. Potvrdilo se, že trh hodinek je dostatečně konkurenční a nic nenasvědčovalo existenci kolektivního dominantního postavení výrobců švýcarských hodinek, ani *a fortiori* zneužití dominantního postavení.

146 Vedlejší účastnice řízení tvrdí, že na primárním trhu nemá dominantní postavení. Stejně tak neexistovaly podmínky nezbytné pro vznik kolektivního dominantního postavení.

Závěry Tribunálu

147 V bodě 41 napadeného rozhodnutí uvádí Komise toto:

„[P]okud jde o poprodejní trhy, již bylo prokázáno, [že] je nepravděpodobné, aby představovaly trhy, které mají být posouzeny samostatně, a samostatně tedy nemá být posouzena ani otázka dominantního postavení na primárním trhu."

148 V bodě 44 napadeného rozhodnutí, nazvaném „Závěr", Komise tvrdí toto:

„[A]nalýza vedla k závěru *prima facie,* že poprodejní trhy v projednávané věci nepředstavují odlišné trhy, a že tedy na přezkoumávaných poprodejních trzích neexistuje ani kolektivní, ani individuální dominantní postavení. Vzhledem k neexistenci dominantního postavení je otázka zneužití takového postavení nerelevantní."

149 Jak již bylo uvedeno v bodě 109 výše, nelze vyloučit, že by v případě neexistence zjevně nesprávného posouzení uvedeného v bodě 107 výše Komise měla za to, že existují

odlišné relevantní trhy náhradních dílů specifických pro konkrétní značky v závislosti na jejich zastupitelnosti.

150 Je třeba uvést, že napadené rozhodnutí neobsahuje žádnou analýzu týkající se postavení výrobců švýcarských hodinek na trzích náhradních dílů pro jejich vlastní značky. V napadeném rozhodnutí se tedy Komise nedistancovala od svého konstatování uvedeného v předběžném stanovisku, podle něhož výrobci luxusních nebo prestižních hodinek byli jedinými dodavateli specifické škály náhradních dílů pro vlastní značky, ani nezaujala stanovisko k tvrzení žalobkyně, podle kterého výrobci švýcarských hodinek měli dominantní postavení na trzích náhradních dílů specifických pro jejich vlastní značky.

151 Nelze proto vyloučit, že kdyby Komise dospěla k závěru, že existují oddělené relevantní trhy náhradních dílů specifických pro konkrétní značky, a přezkoumala postavení výrobců švýcarských hodinek na uvedených trzích, zopakovala by své konstatování uvedené v předběžném stanovisku, podle něhož výrobci luxusních nebo prestižních hodinek byli jedinými dodavateli specifické škály náhradních dílů pro vlastní značky. Proto nelze vyloučit, že by na tomto základě konstatovala, že uvedení výrobci mají dominantní nebo dokonce monopolní postavení přinejmenším ve vztahu k některým škálám vlastních náhradních dílů, které představují relevantní trhy.

152 Vzhledem k tomu, že Komise založila svůj závěr o nízké pravděpodobnosti porušení článku 82 ES na neexistenci dominantního postavení výrobců švýcarských hodinek, je zjevně nesprávným posouzením, jehož se Komise v kontextu definice relevantního trhu dopustila, stižen rovněž uvedený závěr.

5. *K posouzení dostatečného zájmu Společenství na pokračování přezkumu stížnosti*

Argumenty účastnic řízení

153 Žalobkyně se domnívá, že tvrzení Komise v bodě 9 napadeného rozhodnutí ohledně omezeného vlivu tvrzeného protiprávního jednání na fungování společného trhu, složitosti požadovaného přezkumu a omezené pravděpodobnosti prokázání protiprávního jednání jsou nesprávné, nebo přinejmenším nejsou podpořeny žádným důkazem ani argumentem. Zejména má za to, že tvrzení ohledně omezeného vlivu údajného protiprávního jednání je nesprávné s ohledem na perspektivu zániku řemeslné činnosti na území Unie.

154 Žalobkyně dále tvrdí, že Komise v bodě 14 napadeného rozhodnutí uznala, že „není přesvědčena, že trh luxusních nebo prestižních hodinek je (primární) relevantním trhem v projednávané věci", a přesto jeho definici použila jako základ pro posouzení. Stejně tak proto, že nedefinovala relevantní trh, nemohla Komise, aniž se dopustila omylu v logice, dospět k závěru, že „neexistuje žádný náznak narušení fungování uvedeného trhu".

155 Komise rovněž opomněla zohlednit skutečnost, že se údajné protisoutěžní jednání týká všech členských států, takže byla ve vhodnějším postavení k tomu, aby přijala opatření za účelem obnovení zdravé hospodářské soutěže v rámci společného trhu. Žalobkyně odkazuje na judikaturu týkající se otázky, zda při odkázání stěžovatelky na vnitrostátní soudy Komise zohlednila rozsah ochrany, kterou jí posledně jmenované soudy mohou poskytnout. Přitom v projednávané věci nemůže rozhodnutí jediného

vnitrostátního orgánu či soudu vyřešit narušení hospodářské soutěže zejména proto, že značky švýcarských hodinek nejsou zastoupeny ve všech členských státech.

156 Komise odkazuje na rozsudek Ufex a další v. Komise, bod 28 výše (bod 79). Uvádí, že dostatečný zájem Společenství na pokračování přezkumu musí být posouzen v závislosti na kritériu nastolení rovnováhy. Na základě tohoto kritéria je Komise oprávněna učinit závěr, že stížnost nevyvolává dostatečný zájem Společenství na pokračování přezkumu v její věci, a to na základě jediného faktoru, nebo kombinace různých faktorů. Vzhledem k tomu, že posouzení zájmu Společenství, jež vyvolává stížnost, závisí na okolnostech konkrétního případu, nelze omezit počet kritérií pro posouzení, na něž může odkázat, ani nelze naopak uložit použití určitých kritérií.

Závěry Tribunálu

157 Podle ustálené judikatury, pokud se Komise rozhodne udělit stížnostem, které projednává, prioritu, může stanovit pořadí, ve kterém tyto stížnosti projedná, a odkázat na zájem Společenství, který daná věc představuje, jako na přednostní kritérium (rozsudek Tremblay a další v. Komise, bod 27 výše, bod 60; viz v tomto smyslu rozsudek Tribunálu ze dne 18. září 1992, Automec v. Komise, T-24/90, Sb. rozh. s. II-2223, body 83 až 85).

158 Komise musí za účelem posouzení zájmu Společenství na pokračování v přezkumu věci zohlednit okolnosti případu v projednávané věci, a zejména skutkové a právní okolnosti, které jsou jí sděleny ve stížnosti. Komisi přísluší zejména porovnat význam

údajného protiprávního jednání pro fungování společného trhu, pravděpodobnost možnosti prokázat jeho existenci a rozsah nezbytných vyšetřovacích opatření s cílem splnit za co nejlepších podmínek svůj úkol dohlížet na dodržování článků 81 ES a 82 ES (viz v tomto smyslu rozsudky Automec v. Komise, bod 157 výše, bod 86; Tremblay a další v. Komise, bod 27 výše, bod 62, a Sodima v. Komise, bod 27 výše, bod 46).

159 V tomto ohledu přísluší Tribunálu ověřit zejména to, zda z rozhodnutí vyplývá, že Komise porovnala význam případného zásahu údajného protiprávní jednání do fungování společného trhu, pravděpodobnost možnosti prokázat jeho existenci a rozsah vyšetřovacích opatření nezbytných ke splnění za nejlepších možných podmínek svého úkolu dohlížet na dodržování článků 81 ES a 82 ES (viz rozsudek Sodima v. Komise, bod 27 výše, bod 46 a citovanou judikaturu).

160 Dále je třeba připomenout judikaturu citovanou v bodě 65 výše, podle které přezkum, který provádí soud Unie, vůči výkonu diskreční pravomoci, která je Komisi přiznána v rámci vyřizování stížností, nemůže vést uvedený soud k tomu, aby nahradil posouzení významu věci pro Společenství provedené Komisí svým posouzením, ale má za cíl ověřit, že sporné rozhodnutí není založeno na věcně nesprávných skutkových zjištěních a že není stiženo nesprávným právním posouzením ani zjevně nesprávným posouzením nebo zneužitím pravomoci.

161 Konečně je třeba rovněž připomenout, že zjevně nesprávné posouzení nemůže stačit k odůvodnění zrušení sporného rozhodnutí, pokud za konkrétních okolností dané věci nemohla mít uvedená vada rozhodující vliv na výsledek rozhodnutí (rozsudek Tribunálu ze dne 12. září 2007, UFEX a další v. Komise, T-60/05, Sb. rozh. s. II-3397, bod 77; viz v tomto smyslu rozsudek Tribunálu ze dne 14. května 2002, Graphischer Maschinenbau v. Komise, T-126/99, Sb. rozh. s. II-2427, body 48 a 49). Stejně tak ke splnění povinnosti odůvodnění stačí, aby Komise vyložila skutečnosti a právní úvahy,

které mají zásadní význam v rámci struktury rozhodnutí (viz rozsudek Tribunálu ze dne 4. září 2009, Itálie v. Komise, T-211/05, Sb. rozh. s. II-2777, bod 68 a citovaná judikatura).

162 Je proto třeba přezkoumat význam, který mají v rámci struktury napadeného rozhodnutí úvahy stižené nedostatkem odůvodnění (viz bod 49 výše), nedostatkem zohlednění relevantních okolností navzdory povinnosti Komise přezkoumat pozorně veškeré skutkové a právní okolnosti, o kterých ji uvědomí stěžovatel (viz bod 33 výše), a zjevně nesprávným posouzením (viz body 107 a 119 výše), s cílem určit, zda uvedené protiprávnosti mohou ovlivnit porovnání provedené Komisí významu údajného protiprávního jednání pro fungování společného trhu, pravděpodobnosti možnosti prokázat jeho existenci a rozsahu nezbytných vyšetřovacích opatření.

163 V tomto ohledu je třeba připomenout, že konstatování Komise ohledně neexistence dostatečného zájmu Společenství na pokračování přezkumu stížnosti spočívá na čtyřech základních úvahách. Zaprvé se stížnost týká pouze trhu nebo segmentu trhu omezené velikosti, jehož hospodářský význam tedy byl rovněž omezen. Zadruhé Komise nemůže na základě dostupných údajů učinit závěr o existenci kartelové dohody nebo jednání ve vzájemné shodě a je nepravděpodobné, že by systémy selektivní distribuce zavedené výrobci švýcarských hodinek nespadaly pod blokovou výjimku udělenou nařízením č. 2790/1999. Zatřetí se vzhledem k tomu, že dva poprodejní trhy nepředstavují odlišné trhy, nejeví, že by existovalo jakékoli dominantní postavení, takže otázka existence jeho zneužití je irelevantní. Začtvrté s ohledem na posouzení údajného protiprávního jednání Komisí je i v případě přidělení dalších zdrojů na přezkum stížnosti pravděpodobnost prokázání porušení pravidel hospodářské soutěže nadále nízká. V každém případě, i kdyby mohla být protiprávní jednání prokázána,

jsou orgány pro hospodářskou soutěž a vnitrostátní soudy v dobrém postavení k tomu, aby projednaly taková protiprávní jednání (viz body 8 až 11 výše).

164 Zaprvé má Tribunál za to, že úvaha, podle které se stížnost týká pouze trhu, nebo segmentu trhu omezené velikosti, jehož hospodářský význam byl tedy rovněž omezen, hrála významnou roli při porovnání, ze strany Komise, faktorů posuzovaných za účelem určení existence dostatečného zájmu Společenství na pokračování přezkumu stížnosti. Přitom tato úvaha je stižena nedostatkem odůvodnění a porušením povinnosti zohlednit všechny relevantní právní a skutkové okolnosti a pozorně přezkoumat veškeré skutkové a právní okolnosti, o kterých ji uvědomila žalobkyně (viz bod 49 výše).

165 Zadruhé je třeba připomenout, že zjevně nesprávným posouzením, jehož se dopustila Komise při definici relevantního trhu, je stižen rovněž její závěr o nízké pravděpodobnosti porušení článků 81 ES a 82 ES.

166 Uvedené protiprávnosti nemohou být zhojeny úvahou Komise v bodě 14 napadeného rozhodnutí, podle které „není přesvědčena, že trh luxusních nebo prestižních hodinek je (primární) relevantní trh v projednávané věci“ a podle které nebylo v žádném případě nezbytné provést přesnou definici relevantního trhu, neboť „neexistuje žádný náznak narušení fungování uvedeného trhu“.

167 V tomto ohledu je třeba připomenout, že Komise měla v bodě 33 napadeného rozhodnutí (viz bod 137 výše) tento názor:

„[A]nalýza […] vedla k závěru, že poprodejní trh náhradních dílů nelze vnímat jako trh odlišný od primárního trhu. V důsledku toho je třeba posoudit sílu daného výrobce hodinek na trhu obecně a konkrétně zohlednit jeho postavení a sílu na primárním trhu. Proto se s ohledem na skutečnost, že žádný z výrobců hodinek uvedených ve stížnosti nemá dominantní postavení na primárním trhu ani nedrží podíl na trhu přesahující 30 %, zdá, že mohou požívat blokové výjimky."

168 Stejně tak je třeba připomenout, že v bodě 44 napadeného rozhodnutí (viz bod 148 výše) měla Komise tento názor:

„[A]nalýza vedla k závěru *prima facie*, že poprodejní trhy v projednávané věci nepředstavují odlišné trhy, a že tedy na přezkoumávaných poprodejních trzích neexistuje […] dominantní postavení. Vzhledem k neexistenci dominantního postavení je otázka zneužití takového postavení nerelevantní."

169 Z napadeného rozhodnutí tedy jasně plyne, že Komise použila definici trhu *prima facie* na podporu svého závěru o nízké pravděpodobnosti porušení článků 81 ES a 82 ES a na posledně uvedeném závěru založila své konstatování o neexistenci náznaků narušení relevantního trhu. Komise tak nemůže platně tvrdit, že nebylo třeba definovat relevantní trh z důvodu neexistence náznaků narušení na trhu, neboť její

konstatování o neexistenci uvedených narušení se zakládá právě na definici relevantního trhu, kterou ve skutečnosti provedla.

170 Protiprávnosti, jichž se Komise dopustila při definici relevantního trhu, nemůže neutralizovat její tvrzení uvedené v bodě 18 napadeného rozhodnutí, podle něhož „i za předpokladu, že by uvedené trhy měly být považovány za odlišné relevantní trhy, skutečnost, že primární trh je konkurenční, činí existenci případných protisoutěžních účinků velmi nepravděpodobnou [; k]onkrétně zvyšování cen na poprodejních trzích nebývají rentabilní z důvodu jejich dopadu na prodej na primárním trhu, ledaže by na primárním trhu došlo ke snížení cen, které by kompenzovalo vyšší ceny na poprodejních trzích."

171 Komise totiž nepodložila své tvrzení, podle kterého „zvyšování cen na poprodejních trzích nebývají rentabilní z důvodu jejich dopadu na prodej na primárním trhu" žádnou analýzou ani důkazem. Naopak v napadeném rozhodnutí uvádí okolnost, která dané tvrzení zpochybňuje, když zdůrazňuje, že „spotřebitel při výběru hodinek nepovažuje náklady na poprodejní služby za kritérium". Tato okolnost totiž pravděpodobně vede k tomu, že zvýšení cen uvedených služeb – nebo cen náhradních dílů zahrnutých do ceny uvedených služeb – nemá vliv na poptávku po hodinkách značky, jež zvyšuje cenu na poprodejních trzích (viz bod 106 výše).

172 Zatřetí vzhledem k tomu, že podstata úvah podporujících závěr Komise o neexistenci dostatečného zájmu Společenství na pokračování přezkumu stížnosti je stižena nedostatkem odůvodnění, nezohledněním relevantní okolnosti uvedené ve stížnosti a zjevně nesprávným posouzením, je třeba přezkoumat, zda jediný dosud platný důvod, podle kterého jsou vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž a vnitrostátní soudy v dobrém postavení k tomu, aby vyšetřily případné porušení článků 81 ES

a 82 ES a projednaly jej, může sám o sobě odůvodnit závěr Komise o neexistenci dostatečného zájmu Společenství.

173 Je třeba připomenout, že podle judikatury, pokud jsou účinky protiprávních jednání tvrzených ve stížnosti z podstatné části pociťovány pouze na území jednoho členského státu a pokud stěžovatel předložil spory týkající se těchto protiprávních jednání příslušným soudům a správním orgánům tohoto členského státu, je Komise oprávněna zamítnout stížnost z důvodu chybějícího zájmu Společenství na pokračování přezkumu věci za podmínky, že vnitrostátní soudy mohou dostatečně zaručit dodržení práv stěžovatele, což předpokládá, že dané soudy mohou shromáždit skutkové informace pro určení, zda dotčené jednání porušuje výše uvedená ustanovení Smlouvy (rozsudek Tribunálu ze dne 3. července 2007, Au lys de France v. Komise, T-458/04, nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, bod 83; viz v tomto smyslu rozsudek Tribunálu, Automec v. Komise, bod 157 výše, body 89 až 96).

174 Stejně tak je třeba uvést, že výše uvedené věci, v nichž měl Tribunál příležitost rozhodnout o důvodu vzneseném Komisí, který vycházel z možnosti stěžovatelů hájit svá práva před vnitrostátními orgány a soudy, se týkaly případů, v nichž byl rozsah jednání kritizovaného uvedenými stěžovateli v zásadě omezen na území jediného členského státu a uvedeným orgánům či soudům již byly tyto případy předloženy (rozsudky Tribunálu ze dne 24. ledna 1995, BEMIM v. Komise, T-114/92, Recueil, s. II-147, body 76 a 77; Tremblay a další v. Komise, bod 27 výše, body 73 a 74; AEPI v. Komise, bod 26 výše, bod 46, a UFEX a další v. Komise, bod 161 výše, bod 157).

175 Naproti tomu v projednávané věci, ačkoli Komise uvedla, že existují drobné rozdíly mezi jednotlivými členskými státy, pokud jde o rozsah jednání kritizovaného

žalobkyní, připustila, že se uvedené jednání týká přinejmenším území pěti členských států, a nezpochybňuje ani nepotvrzuje, že se vyskytuje na celém území Unie.

176 V projednávané věci by tedy ani za předpokladu, že by se vnitrostátní orgány a soudy nacházely v dobrém postavení k tomu, aby projednaly případná protiprávní jednání, která jsou předmětem stížnosti, jak Komise uvedla v bodě 8 napadeného rozhodnutí, tato úvaha sama o sobě nedostačovala k podpoře konečného závěru Komise o neexistenci dostatečného zájmu Společenství. Kritizované jednání se totiž vyskytuje nejméně v pěti členských státech, a možná dokonce ve všech členských státech, a lze jej přičíst podnikům, které mají sídla a výrobní závody mimo Unii, což znamená, že by zásah na úrovni Unie mohl být účinnější než několik zásahů na národní úrovni.

177 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba učinit závěr, že protiprávnosti, kterých se dopustila Komise, ovlivňují posouzení existence dostatečného zájmu Společenství na pokračování přezkumu stížnosti.

178 Napadené rozhodnutí tudíž musí být zrušeno, aniž je nezbytné přezkoumávat další žalobní důvody a argumenty žalobkyně, ani její žádost, aby byla ze spisu odstraněna část odpovědi Komise na písemné otázky Tribunálu.

K nákladům řízení

179 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Je-li neúspěšných účastníků řízení více, rozhodne Tribunál o rozdělení nákladů.

180 Vzhledem k tomu, že v projednávané věci žalobkyně požadovala náhradu nákladů řízení a Komise a vedlejší účastnice řízení neměly ve věci úspěch, je důvodné uložit vedlejší účastnici řízení, že ponese vlastních nákladů řízení a nahradí náklady vynaložené žalobkyní z důvodu vedlejšího účastenství, a Komisi, že ponese vlastních nákladů řízení a nahradí zbývající část nákladů vynaložených žalobkyní.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (čtvrtý senát)

rozhodl takto:

1) **Rozhodnutí Komise K (2008) 3600 ze dne 10. července 2008 ve věci COMP/E-1/39097 se zrušuje.**

2) **Společnost Richemont International SA ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Confédération européenne des associations d'horlogers-réparateurs (CEAHR) z důvodu vedlejšího účastenství.**

3) Evropská komise ponese vlastní náklady řízení a nahradí zbývající část nákladů řízení vynaložených CEAHR.

Czúcz Labucka O'Higgins

Takto vyhlášeno na veřejném jednání v Lucemburku dne 15. prosince 2010.

Podpisy.

Obsah

Skutkový základ sporu ..... II - 5872

Řízení a návrhová žádání účastnic řízení ..... II - 5875

Právní otázky ..... II - 5877

1. K velikosti trhu dotčeného stížností a k jeho hospodářskému významu ..... II - 5878

Argumenty účastnic řízení ..... II - 5878

Závěry Tribunálu ..... II - 5879

2. K vymezení relevantního trhu ..... II - 5886

Argumenty účastnic řízení ..... II - 5886

Závěry Tribunálu ..... II - 5891

K první výtce, vycházející z nesprávného nahrazení pojmu „hodinky, které stojí za opravu“ pojmem „luxusní nebo prestižní hodinky“ ..... II - 5894

Ke druhé výtce, vycházející z nedostatku samostatného přezkumu trhu služeb oprav a údržby hodinek a trhu náhradních dílů ..... II - 5895

– K přezkumu trhu náhradních dílů ..... II - 5896

– K přezkumu týkajícímu se trhu služeb oprav a údržby ..... II - 5907

3. K porušení článku 81 ES ..... II - 5912

Argumenty účastnic řízení ..... II - 5912

Závěry Tribunálu ..... II - 5914

4. K porušení článku 82 ES ..... II - 5918

Argumenty účastnic řízení ..... II - 5918

Závěry Tribunálu ..... II - 5919

5. K posouzení dostatečného zájmu Společenství na pokračování přezkumu stížnosti II - 5921

Argumenty účastnic řízení ..... II - 5921

Závěry Tribunálu ..... II - 5922

K nákladům řízení ..... II - 5930